INTERNATIONALE KOMMISSION ZUM SCHUTZ DER ELBE

MEZINÁRODNÍ KOMISE PRO OCHRANU LABE

Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe Labe Elbe

Zusammenfassung der bisherigen Schritte bei der Umsetzung der Hochwasserrisikomanagementrichtlinie auf der internationalen Ebene

Shrnutí dosavadních kroků při implementaci Povodňové směrnice na mezinárodní úrovni

Frank Nohme
Vorsitzender der AG FP der IKSE / předseda pracovní skupiny FP MKOL
Behörde für Umwelt, Klima, Energie und Agrarwirtschaft, Hamburg
Úřad životního prostředí, klimatu, energetiky a zemědělství, Hamburk

Ústí nad Labem, 03.04.2025

Gliederung / Osnova

- **Aktivitäten der IKSE vor der HWRM-RL**
  Aktivity MKOL před Povodňovou směrnicí

- **Internationaler Hochwasserrisikomanagementplan für die Flussgebietseinheit Elbe**
  Mezinárodní plán pro zvládání povodňových rizik v mezinárodní oblasti povodí Labe

- **Überprüfungen und Vorbereitung der Aktualisierung des Plans**
  Přezkumy a příprava aktualizace plánu

Aktivitäten der IKSE vor der HWRM-RL
Aktivity MKOL před Povodňovou směrnicí

Organisationsstruktur der IKSE / Organizační struktura MKOL

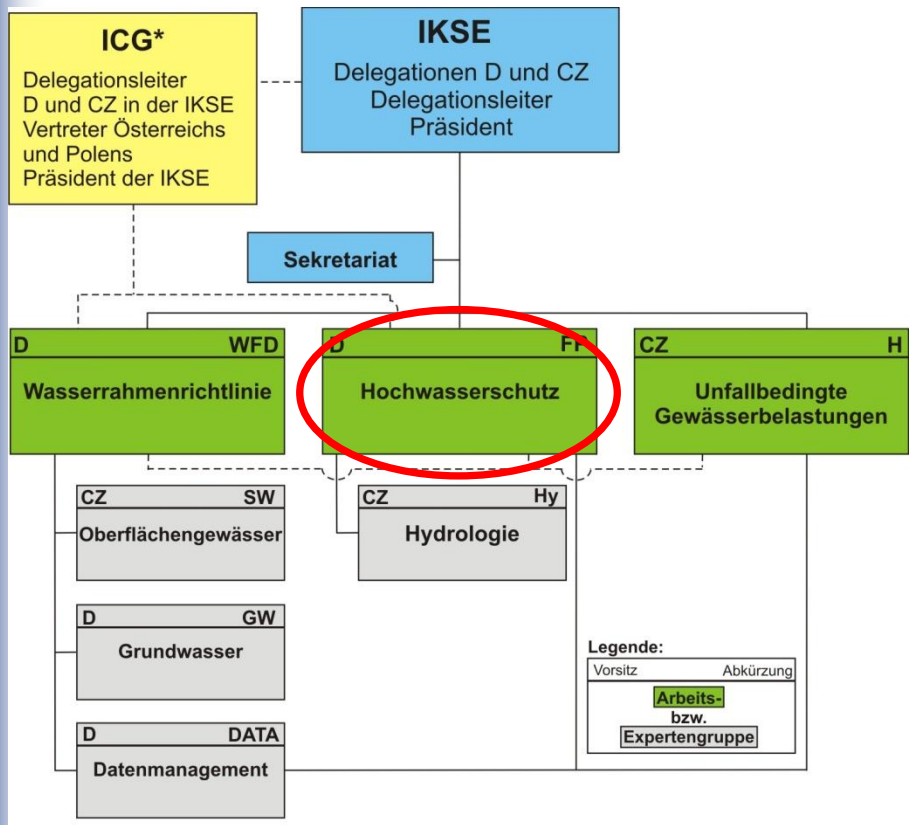

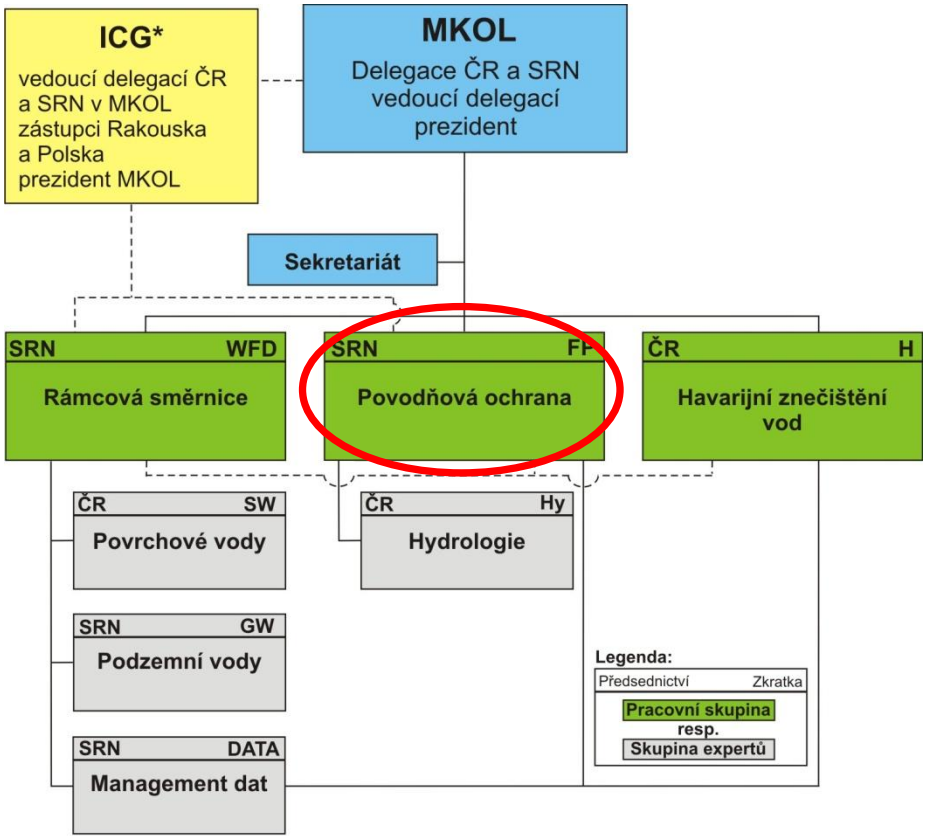

* Die internationale Koordinierungsgruppe ICG behandelt Fragen der internationalen Koordinierung im Zusammenhang mit der Umsetzung der europäischen Wasserrahmenrichtlinie und der Hochwasserrisikomanagement-Richtlinie. In der ICG-Gruppe haben die Vertreter der einzelnen Staaten im Einzugsgebiet der Elbe (Deutschland, Tschechische Republik, Österreich, Polen) im Unterschied zur IKSE, in der die Vertreter Österreichs und Polens den Status von Beobachtern haben, eine gleichberechtigte Stellung.

* Mezinárodní koordinační skupina ICG řeší otázky mezinárodní koordinace v souvislosti s implementací evropské Rámcové směrnice o vodách a Povodňové směrnice v povodí Labe. Ve skupině ICG mají zástupci jednotlivých států ležících v povodí Labe (ČR, SRN, Rakousko, Polsko) rovnoprávné postavení na rozdíl od MKOL, ve které mají zástupci Rakouska a Polska statut pozorovatelů.

Aktivitäten der IKSE vor der HWRM-RL
Aktivity MKOL před Povodňovou směrnicí

1996 – 1999	Analysen der hydrologischen Aspekte der Entstehung von Hochwasser und deren Vorhersage Analýza hydrologických aspektů vzniku povodní a jejich předpovědi
1998	Strategie zum Hochwasserschutz im Einzugsgebiet der Elbe Strategie povodňové ochrany v povodí Labe
2000	Bestandsaufnahme des vorhandenen Hochwasserschutzniveaus im Einzugsgebiet der Elbe Zmapování stávající úrovně povodňové ochrany v povodí Labe
Juli 2002	Entwurf des „Aktionsplans Hochwasserschutz Elbe“ návrh Akčního plánu povodňové ochrany v povodí Labe
August 2002	Hochwasser im Einzugsgebiet der Elbe povodeň v povodí Labe
2003	**Aktionsplan Hochwasserschutz Elbe** **Akční plán povodňové ochrany v povodí Labe**
2012	**Abschlussbericht über die Erfüllung des „Aktionsplans Hochwasserschutz Elbe“ 2003 – 2011** **Závěrečná zpráva o plnění „Akčního plánu povodňové ochrany v povodí Labe“ v letech 2003 – 2011**

Hochwasser 2002, 2006, 2010, 2011 und 2013 im Einzugsgebiet der Elbe
Povodně v povodí Labe v letech 2002, 2006, 2010, 2011 a 2013

Jahr Rok	Betroffene Gebiete Zasažené oblasti		Todesopfer Počet ztrát na lidských životech	Hochwasserschäden* Povodňové škody*
	Staat Stát	Teileinzugsgebiete Dílčí povodí		
2002	CZ	Moldau, Berounka, Elbe unterhalb der Moldaumündung Vltava, Berounka, Labe pod soutokem s Vltavou	17	2 400 Mio. € 72 600 mil. CZK
	D	Elbe von der tschechischen Grenze bis zum Wehr Geesthacht und angrenzende Einzugsgebiete Labe od české hranice po jez Geesthacht a přilehlá povodí	21	8 900 Mio. € 270 000 mil. CZK
2006	CZ	gesamtes Einzugsgebiet der Elbe, am stärksten Sázava und Lainsitz celé povodí Labe, nejvíce Sázava a Lužnice	9	3 630 Mio. CZK
	D	Große Röder, untere Mittelelbe, Jeetzel Große Röder, dolní úsek Středního Labe, Jeetzel	0	110 Mio. €
2010	CZ	Ploučnice und Kamenice Ploučnice a Kamenice	0	2 080 Mio. CZK
	D	Nebenflüsse der Oberen Elbe in Deutschland, Schwarze Elster, Mulde, Saale, Spree přítoky Horního Labe v Německu, Černý Halštrov, Mulde, Sála, Spréva	0	895 Mio. €
2011	CZ	Berounka, Eger, Ploučnice und Kamenice Berounka, Ohře, Ploučnice a Kamenice	0	40 Mio. CZK
	D	Schwarze Elster, Große Röder, Saale, untere Mittelelbe Černý Halštrov, Große Röder, Sála, dolní úsek Středního Labe	0	keine Angabe žádný údaj
2013	CZ	Obere Elbe, Moldau einschließlich Berounka, Elbe unterhalb der Moldaumündung Horní Labe, Vltava včetně Berounky, Labe pod soutokem s Vltavou	16	590 Mio. € 15 100 mil. CZK
	D	Einzugsgebiet der Mittleren Elbe sowie Nebenflüsse Saale und Mulde povodí Středního Labe a přítoky Sála a Mulde	0	5 200 Mio. € 133 600 mil. CZK

* In den Preisen des jeweiligen Jahres angegeben (ohne Umrechnung), Tote und Schäden für das gesamte Einzugsgebiet der Elbe.
* Uváděno v cenách v daném roce (bez přepočtu), lidské ztráty a škody za celé povodí Labe.

Internationaler Hochwasserrisikomanagementplan für die Flussgebietseinheit Elbe – Teil A
Mezinárodní plán pro zvládání povodňových rizik v mezinárodní oblasti povodí Labe – část A

- Der Plan steht seit dem 17.12.2015 auf der Internetseite der IKSE.

https://www.ikse-mkol.org/eu-richtlinien/hwrm-richtlinie/internationaler-hochwasserrisikomanagementplan

- Plán je od 17. prosince 2015 k dispozici na internetových stránkách MKOL.

https://www.ikse-mkol.org/cz/smernice-eu/povodnova-smernice/mezinarodni-plan-pro-zvladani-povodnovych-rizik

Koordinierung der Umsetzung der HWRM-RL in der IFGE Elbe
Koordinace implementace Povodňové směrnice v MOP Labe

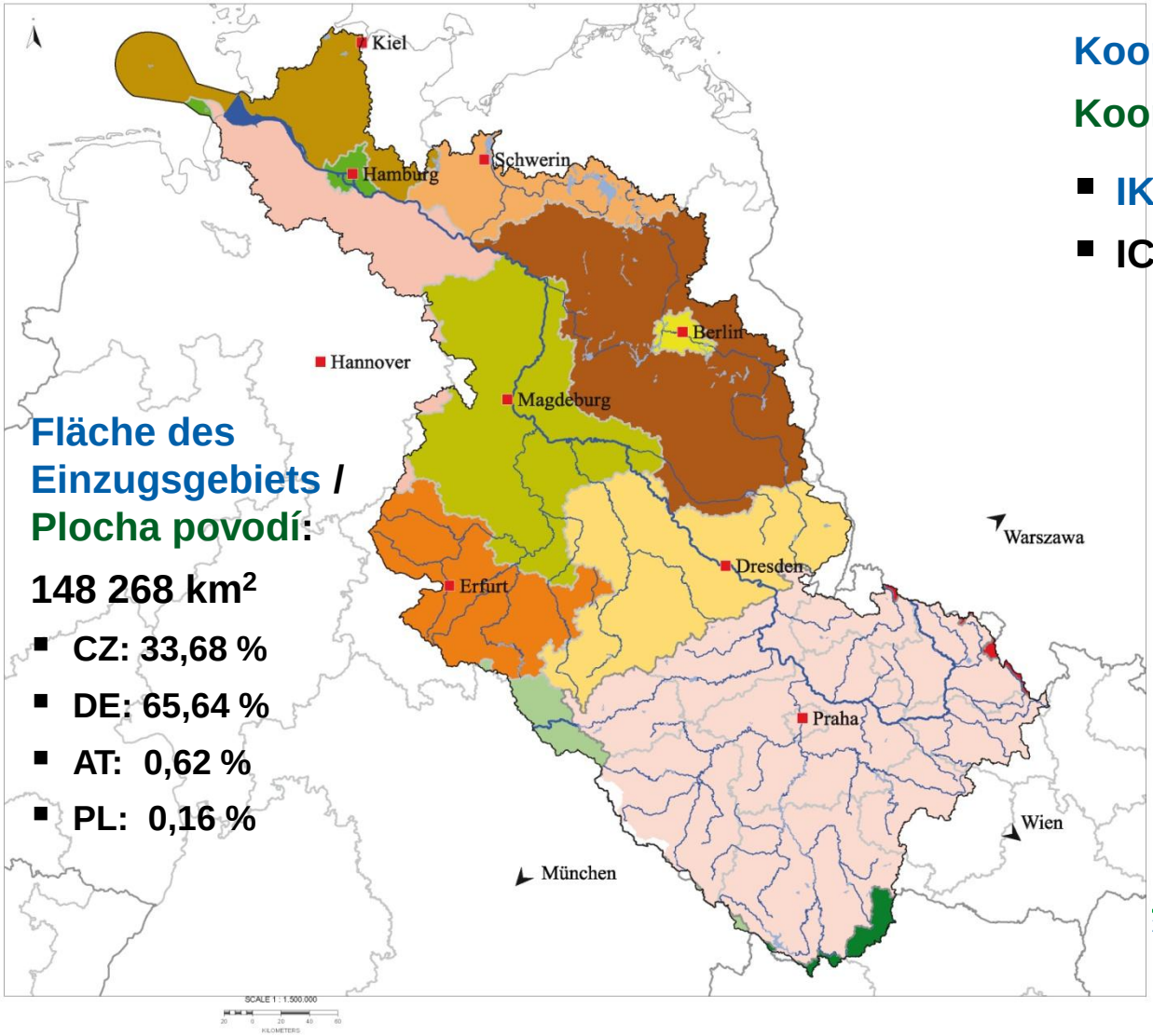

Fläche des Einzugsgebiets / Plocha povodí:

148 268 km²

- **CZ: 33,68 %**
- **DE: 65,64 %**
- **AT: 0,62 %**
- **PL: 0,16 %**

Koordinierung internationale Ebene:

Koordinace na mezinárodní úrovni:

- **IKSE / MKOL**
- **ICG**

Koordinierung nationale Ebene:

Koordinace na národní úrovni:

- **CZ: MŽP, MZe**
- **DE: FGG Elbe (10 Bundesländer) (10 spolk. zemí)**
- **AT: BML**
- **PL: MI (Wody Polskie)**

Aufbau des internationalen Plans
Struktura mezinárodního plánu

Aufbau des „Internationalen Hochwasserrisikomanagementplans für die Flussgebietseinheit Elbe“

Struktura Mezinárodního plánu pro zvládání povodňových rizik v oblasti povodí Labe

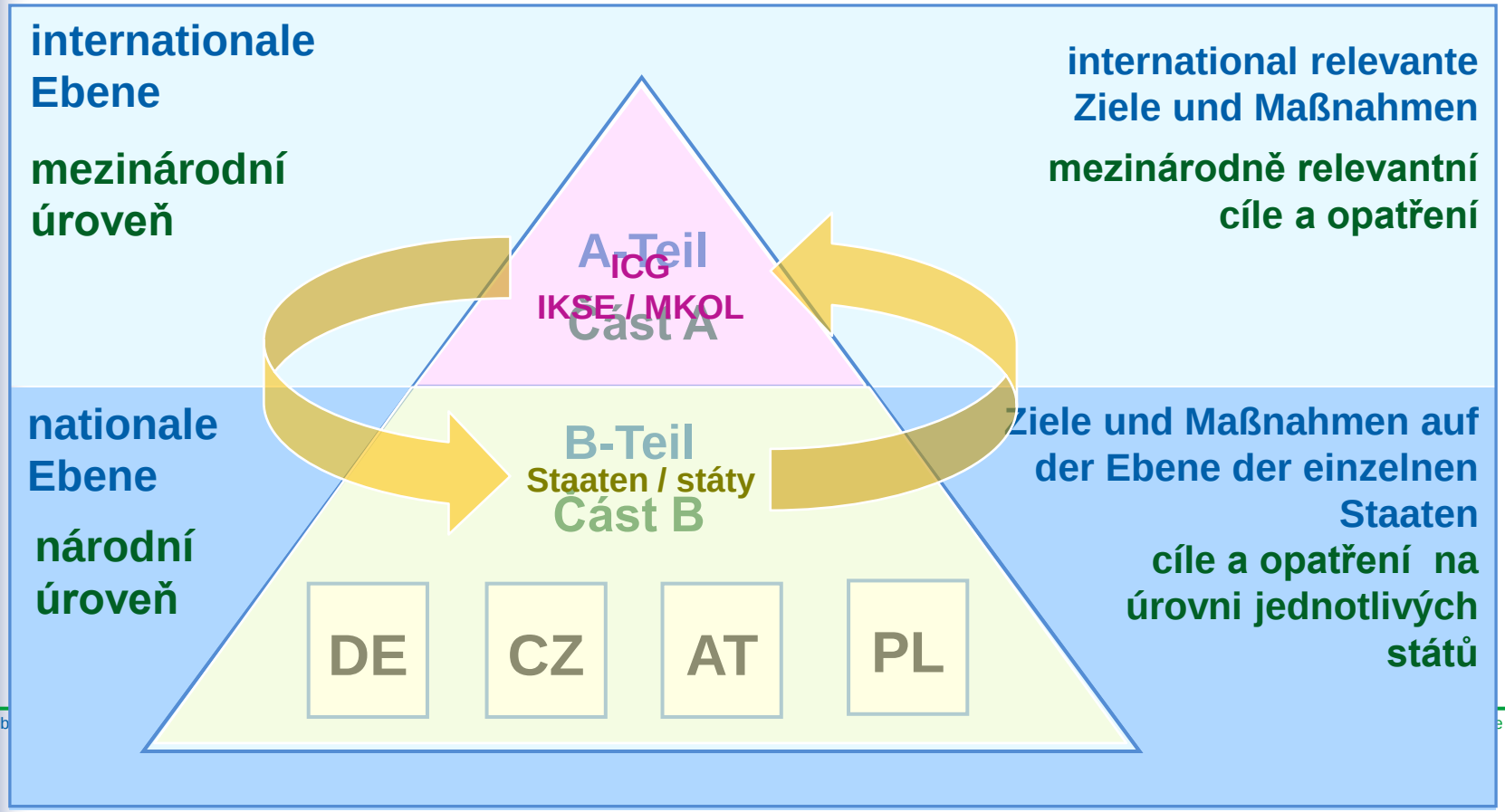

Zielstellung / Cíl

- Maßnahmen in der Tschechischen Republik und Deutschland, für die es teilweise nationalstaatlich übergreifende Lösungen geben muss.
- Auch polnische und österreichische Aspekte werden berücksichtigt.
- Das einheitliche bzw. koordinierte Vorgehen in der internationalen Flussgebietseinheit Elbe darstellen.

- Opatření v České republice a v Německu, pro která je třeba z části najít řešení přesahující hranice států.
- Zohledněny jsou také polské a rakouské aspekty.
- Znázornit jednotný, resp. koordinovaný postup v mezinárodní oblasti povodí Labe.

Austausch wichtiger Informationen
Výměna důležitých informací

In internationalen Einzugsgebieten ist der Austausch wichtiger Informationen zwischen den zuständigen Behörden zu sichern. Daher führt die IKSE **internationale Fachaustausche**, der letzte fand **im April 2024** in Magdeburg zu folgenden Themen statt:

- Veränderungen gegenüber dem 2. Managementzeitraum, die die vorläufige Bewertung des Hochwasserrisikos sowie die Hochwassergefahren- und Hochwasserrisikokarten betreffen,
- die Berücksichtigung des Einflusses des Klimawandels auf das Auftreten von Hochwasser,
- die Problematik von Sturzfluten (Gefahrenkarten, Information der Kommunen in der Zeit der Gefährdung).

V mezinárodních povodích je třeba zajistit výměnu důležitých informací mezi příslušnými orgány. Proto MKOL pořádá **mezinárodní odborné výměny informací**, poslední se uskutečnila v **dubnu 2024** v Magdeburku k následujícím tématům:

- změny oproti 2. plánovacímu období týkající se předběžného vyhodnocení povodňových rizik a map povodňového nebezpečí a povodňových rizik,
- zohlednění vlivu změny klimatu na výskyt povodní,
- problematiku přívalových povodní (mapy nebezpečí, informování samospráv v době ohrožení)

Information der Öffentlichkeit
Informování veřejnosti

Interessierte Öffentlichkeit wird laufend über den aktuellen Stand der Umsetzung der HWRM-RL informiert:

- Internationale Elbeforen (2013, 2015, 2019, 2021, 2025)
- aktuelle Informationen und Dokumente (Plan, Informationsblätter und Flyer) stehen auf der Internetseite der IKSE zur Verfügung

Zainteresovaná veřejnost je průběžně informována o aktuálním stavu implementace Povodňové směrnice:

- Mezinárodní labská fóra (2013, 2015, 2019, 2021, 2025)
- aktuální informace a dokumenty (plán, informační listy a letáky) jsou k dispozici na internetových stránkách MKOL

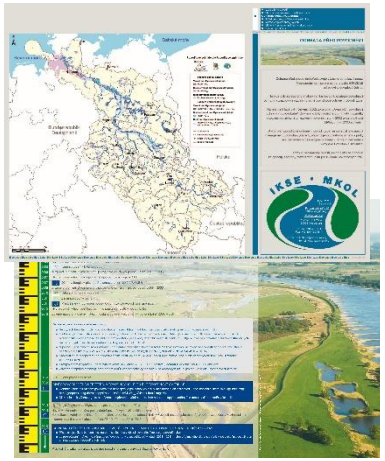

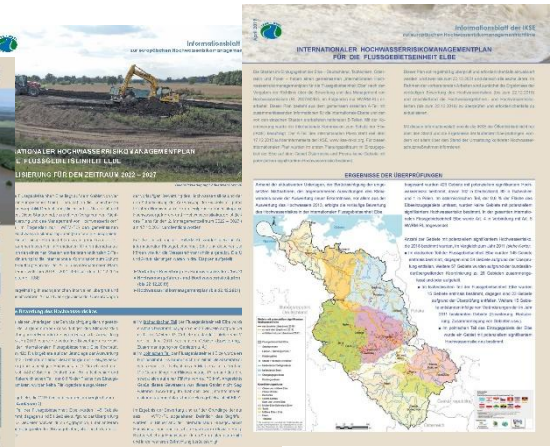

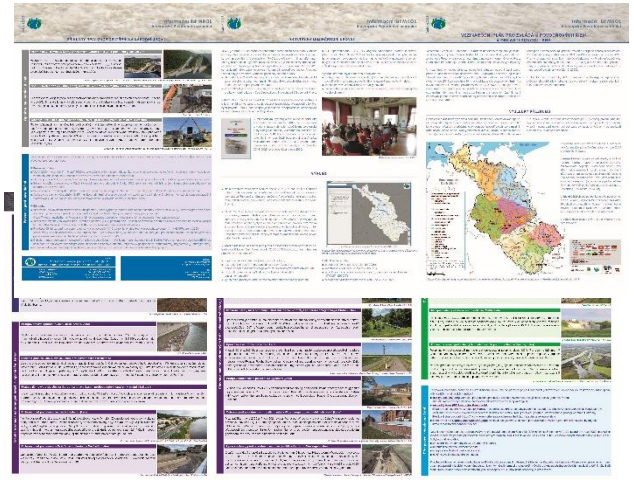

Hochwassergefahren- und Hochwasserrisikokarten
Mapy povodňového nebezpečí a povodňových rizik

Der zentrale Zugriff auf die Hochwassergefahren- und Hochwasserrisikokarten wird für die internationale Flussgebietseinheit Elbe über eine interaktive Kartenanwendung ermöglicht:
https://geoportal.bafg.de/mapapps/resources/apps/IKSE_DE

Centrální přístup k mapám povodňového nebezpečí a povodňových rizik v mezinárodní oblasti povodí Labe umožňuje interaktivní aplikace map:
https://geoportal.bafg.de/mapapps/resources/apps/MKOL_CZ

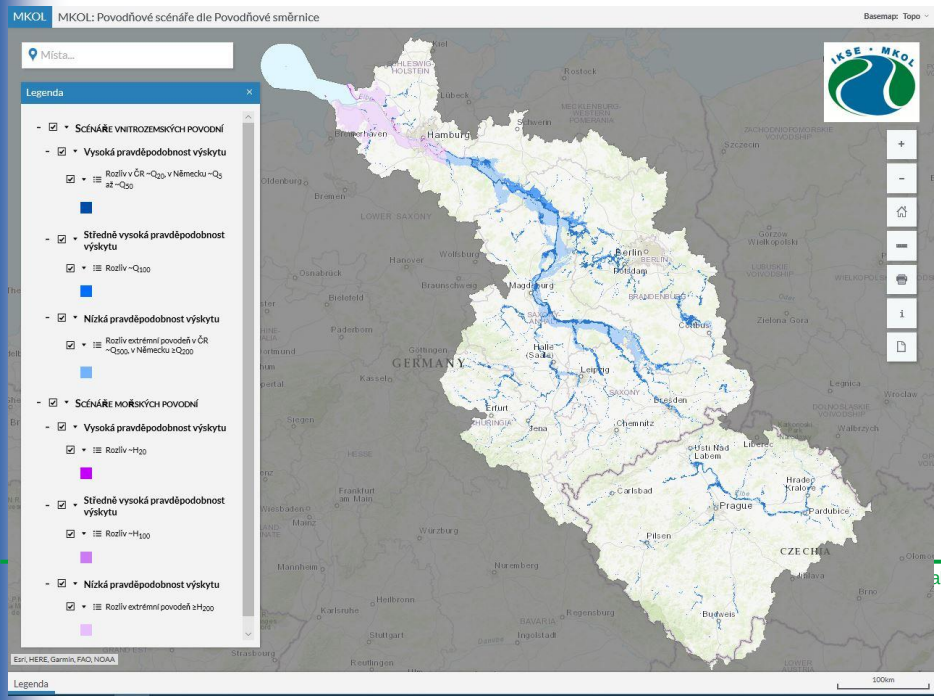

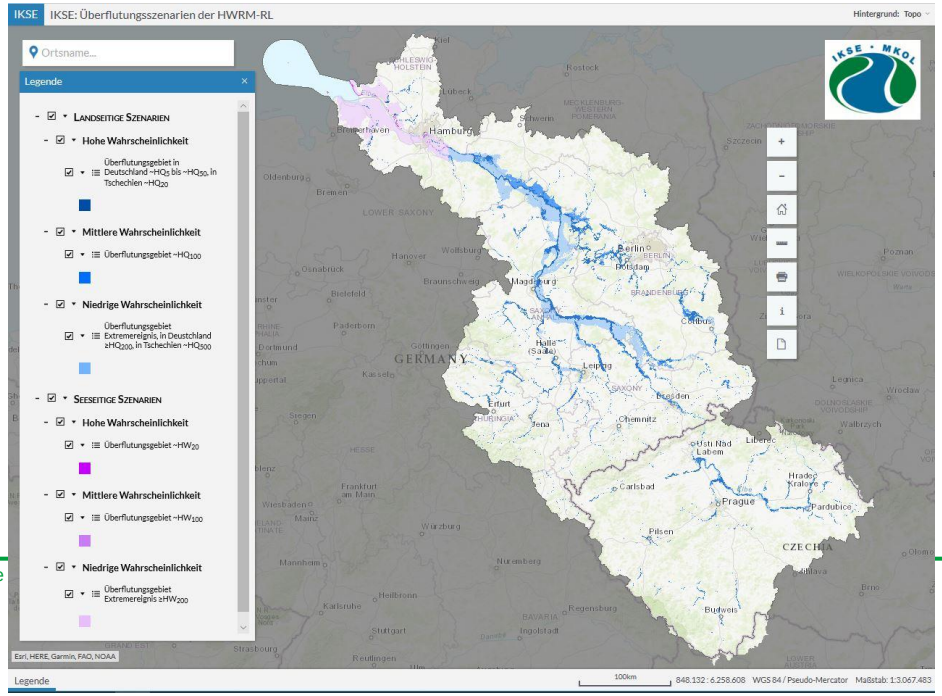

Betroffenheit im Einzugsgebiet der Elbe
Zasažení v povodí Labe

Überflutungsflächen* in km² in der internationalen Flussgebietseinheit Elbe
(Stand der Daten: CZ 31.12.2019, D 22.12.2019)

Plochy rozlivů* v km² v mezinárodní oblasti povodí Labe
(stav dat ČR 31. 12. 2019, SRN 22. 12. 2019)

Wahrscheinlichkeit Pravděpodobnost výskytu	**Landseitiges Hochwasser Vnitrozemská povodeň**			**Seeseitiges Hochwasser Záplavy z moře**		
	CZ	**D**	**∑**	**CZ**	**D**	**∑**
Hohe Wahrscheinlichkeit Vysoká pravděpodobnost výskytu	660	2 534	3 194	0	55	55
Mittlere Wahrscheinlichkeit Středně vysoká pravděpodobnost výskytu	852	4 219	5 071	0	59	59
Niedrige Wahrscheinlichkeit Nízká pravděpodobnost výskytu	**1 094**	**8 793**	**9 887**	**0**	**2 682**	**2 682**

* Es kann zu Mehrfachzählungen der Überflutungsflächen kommen, wenn sich die Risikogebiete in Mündungsbereichen überlagern.

* V případě, že se překrývají rizikové oblasti v místech ústí přítoků, může dojít k několikanásobnému sčítání ploch rozlivů.

Betroffenheit im Einzugsgebiet der Elbe
Zasažení v povodí Labe

Anzahl der betroffenen Einwohner* in der internationalen Flussgebietseinheit Elbe
(Stand der Daten: CZ 31.12.2019, D 22.12.2019)

Počet dotčených obyvatel* v mezinárodní oblasti povodí Labe
(stav dat ČR 31. 12. 2019, SRN 22. 12. 2019)

Wahrscheinlichkeit Pravděpodobnost výskytu	**Landseitiges Hochwasser Vnitrozemská povodeň**			**Seeseitiges Hochwasser Záplavy z moře**		
	CZ	**D**	**∑**	**CZ**	**D**	**∑**
Hohe Wahrscheinlichkeit Vysoká pravděpodobnost výskytu	36 196	98 800	134 996	0	4 000**	4 000**
Mittlere Wahrscheinlichkeit Středně vysoká pravděpodobnost výskytu	120 520	350 700	471 220	0	5 100**	5 100**
Niedrige Wahrscheinlichkeit Nízká pravděpodobnost výskytu	**349 198**	**908 500**	**1 257 698**	**0**	**643 100**	**643 100**

* Es kann zu Mehrfachzählungen der betroffenen Einwohner kommen, wenn sich die Risikogebiete in Mündungsbereichen überlagern.
** ohne Einwohner Niedersachsens (da für Niedersachsen kein Ereignis mit mittlerer und hoher Wahrscheinlichkeit für Küstenhochwasser ermittelt wurde)

* V případě, že se překrývají rizikové oblasti v místech ústí přítoků, může dojít k několikanásobnému započtení dotčených obyvatel.
** bez obyvatelstva Dolního Saska (protože pro Dolní Sasko nebyla stanovena pobřežní povodeň se středně vysokou nebo vysokou pravděpodobností výskytu).

Zusammenfassung der vorgeschlagenen Maßnahmen
Souhrn navrhovaných opatření

Anzahl der Gebiete, in denen Maßnahmen differenziert nach den Aspekten des Hochwasserrisikomanagements durchgeführt werden (Stand der Daten: 25.11.2020)

Počet oblastí, ve kterých jsou prováděna opatření diferencovaně podle aspektů zvládání povodňových rizik (stav dat: 25. 11. 2020)

Aspekt des Hochwasserrisiko-managements	**Aspekt zvládání povodňových rizik**	**Anzahl der Gebiete / Počet oblastí**		
		CZ (∑ 80)	**D (∑ 342)**	**∑ (∑ 422)**
Vermeidung	Prevence rizik	80	342	422
Schutz	Ochrana před ohrožením	80	342	422
Vorsorge	Připravenost	80	342	422
…	…	…	…	…

Für alle Risikogebiete im Einzugsgebiet der Elbe sind Maßnahmen der EU-Aspekte Vermeidung, Schutz und Vorsorge vorgesehen.

Pro všechny rizikové oblasti v povodí Labe jsou plánována opatření aspektů EU prevence rizik, ochrana před ohrožením a připravenost.

Beispiele für Maßnahmen mit überregionaler Reichweite
Příklady opatření s nadregionálním dosahem

- Aktivitäten zur Optimierung des Systems des Hochwasservorhersagedienstes, grenzüberschreitende Zusammenarbeit der Hochwasservorhersagezentralen
- Erhöhung des Rückhalts an einigen vorhandenen Talsperren (insbesondere Maßnahmen an der Talsperre Orlík)
- Integration der tschechischen Pegel in das länderübergreifende Hochwasserportal (www.hochwasserzentralen.de)

- aktivity směrované ke zdokonalování systému předpovědní povodňové služby, přeshraniční spolupráce předpovědních povodňových centrál
- zvýšení retence na některých stávajících vodních dílech (zejména opatření na VD Orlík)
- integrace českých profilů do přeshraničního portálu k povodním (www.hochwasserzentralen.de)

Zusammenarbeit der Hochwasservorhersagezentralen Prag, Dresden und Magdeburg
Spolupráce předpovědních povodňových centrál Praha, Drážďany a Magdeburk

- Die Zentrale in Prag stellt den deutschen Zentralen die Vorhersagen an den tschechischen Pegeln zur Verfügung.
- Direkte Kommunikation und Konsultation der Vorhersagen bei Hochwasserereignissen
- Tests der Reserve-Kommunikationswege
- Austausch aktueller Informationen und Erfahrungen
-

- Centrála v Praze poskytuje německým centrálám předpovědi v českých vodoměrných stanicích.
- přímá komunikace a konzultace předpovědí během povodňových událostí
- testování záložních komunikačních cest
- výměna aktuálních informací a zkušeností

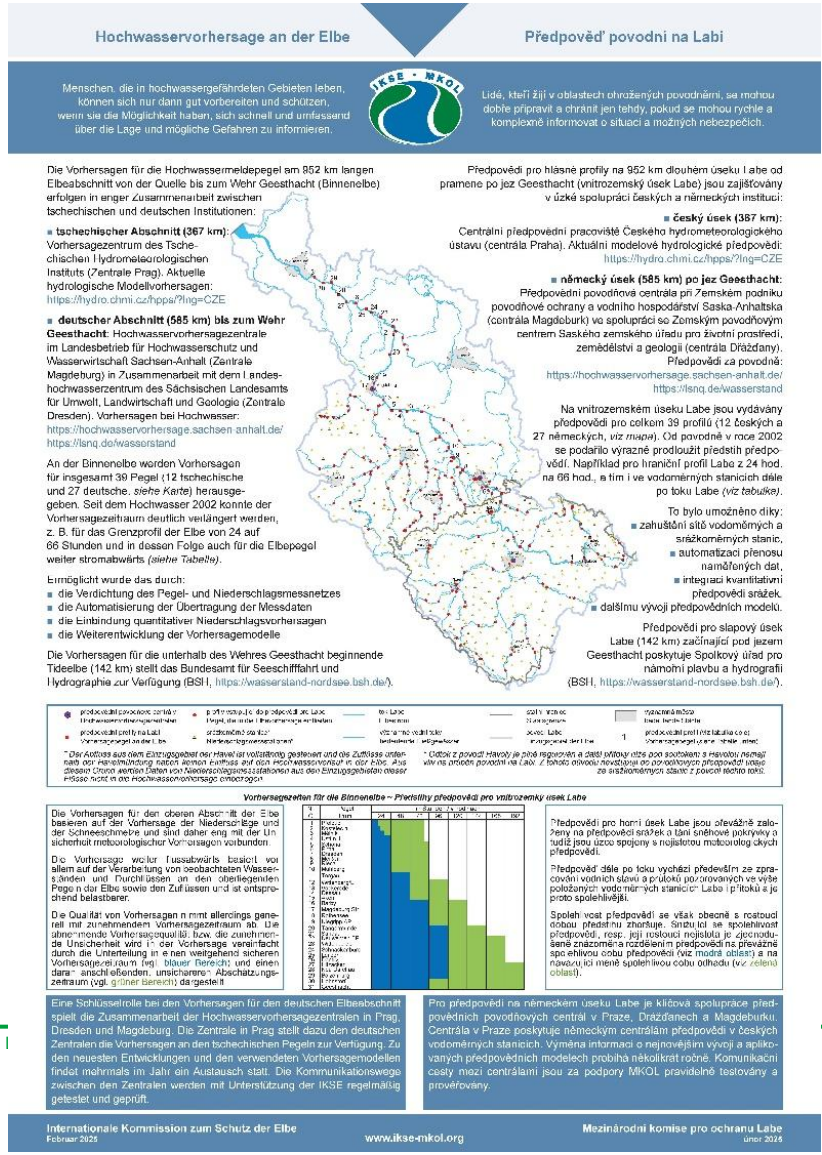

Übersicht über die Talsperren im Einzugsgebiet der Elbe mit einem Stauraum ab 0,3 Mio. m³ (Stand: Ende 2021) / Přehled údolních nádrží v povodí Labe s objemem nad 0,3 mil. m³ (stav: konec roku 2021)

Anzahl Počet	Koordinierungsraum Koordinační oblast	Stauraum [Mio. m³] Celkový objem [mil. m³]	davon gewöhnlicher Hochwasserrückhalteraum [Mio. m³] z toho ovladatelný ochranný objem [mil. m³]
22	Obere und mittlere Elbe Horní a střední Labe	167,95	49,74 (Winterhalbjahr / zimní pololetí)
			40,92 (Sommerhalbjahr / letní pololetí)
41	Obere Moldau Horní Vltava	485,35	65,16
17	Berounka	102,46	9,27
15	Untere Moldau Dolní Vltava	1 303,06	94,48
42	Eger und untere Elbe Ohře a dolní Labe	434,38	77,41 (Winterhalbjahr /zimní pololetí)
			52,77 (Sommerhalbjahr / letní pololetí)
74	Mulde-Elbe-Schwarze Elster Mulde-Labe-Černý Halštrov	406,18	73,04 (Winterhalbjahr /zimní pololetí)
			74,04 (Sommerhalbjahr / letní pololetí)
87	Saale Sála	1 045,45	255,03 (Winterhalbjahr /zimní pololetí)
			196,08 (Sommerhalbjahr / letní pololetí)
4	Mittlere Elbe/Elde Střední Labe / Elde	4,38	1,88
13	Havel* Havola*	216,60	34,99
315	Summe Součet	4 165,81	661,00 (Winterhalbjahr /zimní pololetí)
			569,59 (Sommerhalbjahr / letní pololetí)

* ohne Flutungspolder in der Unteren Havel / bez manipulovatelných odlehčovacích poldrů na dolním toku Havoly

Hoch- und Niedrigwasser
Povodně a sucho

- Eine wichtige Grundlage für die Konzeption von Maßnahmen sind die Ergebnisse von Analysen hydrologischer Extremereignisse – Hoch- und Niedrigwasser.
- Důležitým podkladem pro návrh opatření jsou výsledky analýz extrémních hydrologických událostí – povodní i sucha.

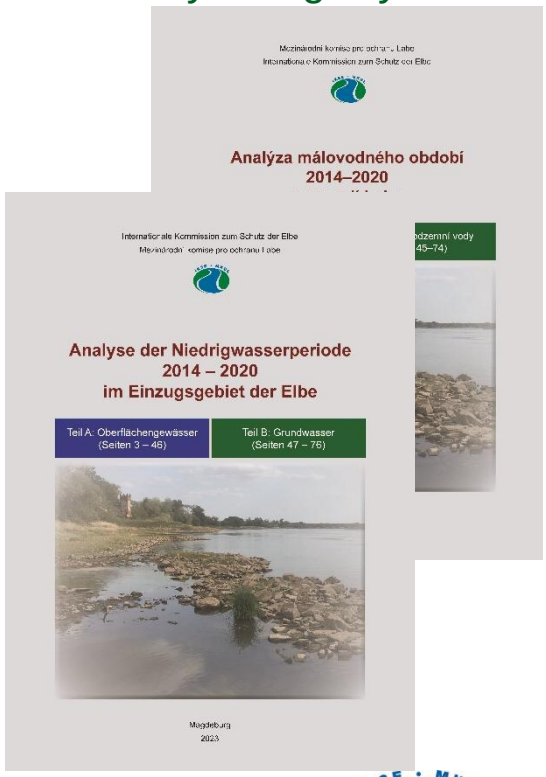

Ausgewiesene Gebiete mit potenziellem signifikantem Hochwasserrisiko – Aktualisierung 2024
Vymezené oblasti s potenciálně významnými povodňovými riziky – Aktualizace 2024

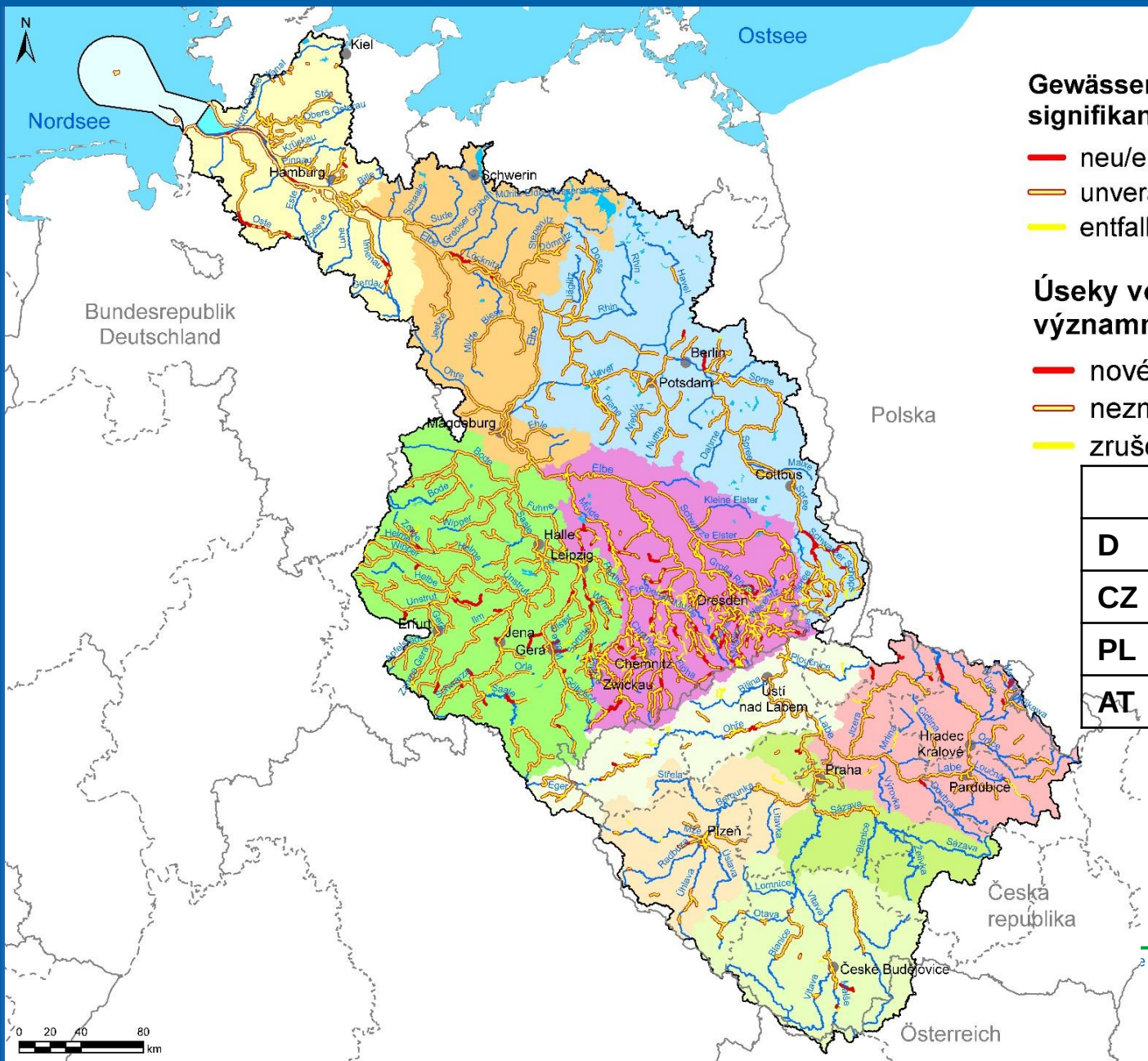

Gewässerabschnitte mit potenziellem signifikantem Hochwasserrisiko

- neu/erweitert
- unverändert
- entfallen/reduziert

Úseky vodních toků s potenciálně významnými povodňovými riziky

- nové/rozšířené
- nezměněné
- zrušené/zmenšené

	2018	2024
D	8 900 km	9 150 km
CZ	1 825 km	1 709 km
PL	13 km	13 km
AT	0	0

Datenquellen
Fachdaten:
Zuständige Behörden in der Flussgebietseinheit Elbe

Bayern, Berlin, Brandenburg, Česká republika, Hansestadt Hamburg, Mecklenburg-Vorpommern, Niedersachsen, Österreich, Polska, Sachsen, Sachsen-Anhalt, Schleswig-Holstein, Thüringen

Basisdaten:
- This product includes geographical data licensed from: European National Mapping Agencies
- © EuroGeographics
- © GeoBasis-DE / BKG (2020)
- Mapa Podziału Hydrograficznego Polski
- ZABAGED®-Zeměměřický úřad
- Österreich; Bundesamt für Eich- und Vermessungswesen

Realisierung:
BfG Bundesanstalt für Gewässerkunde
FGG Elbe
IKSE · MKGE

Wasser BLICK
Stand: Januar 2025

Karte AF4

Überprüfungen und Vorbereitung der Aktualisierung des Plans (2028 – 2033)
Přezkumy a příprava aktualizace plánu (2028 – 2033)

Im Rahmen der Aktualisierung des IHWRM-Plans wird das Augenmerk vor allem gelegt auf:

- die nicht-strukturellen Maßnahmen (Vorhersage- und Warnsysteme, Informationskanäle zwischen den Hochwasservorhersagezentralen an der Elbe),
- die Auswirkungen des Klimawandels auf das Auftreten von Hochwasser beurteilen,
- den Umgang mit Starkregenrisiken und daraus folgenden pluvialen Hochwasserereignissen,
- die Nutzung von europäischen Fonds mit Beispielen konkreter Maßnahmen.

V rámci aktualizace MPpZPR bude pozornost věnována především:

- nestrukturálním opatřením (předpovědní a varovné systémy, informační kanály mezi předpovědními povodňovými centrálami na Labi),
- posouzení dopadů klimatické změny na výskyt povodní,
- přístupu k rizikům přívalových srážek a následných pluviálních povodní,
- využívání evropských fondů s příklady konkrétních opatření.

Überprüfungen und Vorbereitung der Aktualisierung des Plans (2028 – 2033)
Přezkumy a příprava aktualizace plánu (2028 – 2033)

Wichtige Schritte der Aktualisierung des Teils A des IHWRM-Plans sind:

- die Veröffentlichung des Entwurfs des 3. IHWRM-Plans (12/2026)
- die Anhörung der Öffentlichkeit zum Entwurf des 3. IHWRM-Plans (12/2026 – 06/2027)
- die Auswertung der aus der Anhörung der Öffentlichkeit hervorgegangenen Stellungnahmen (07 – 12/2027)
- die Veröffentlichung des 3. IHWRM-Plans (12/2027)

Důležité kroky aktualizace části A MPpZPR jsou:

- zveřejnění návrhu 3. MPpZPR (12/2026)
- konzultace s veřejností k návrhu 3. MPpZPR (12/2026 – 06/2027)
- vyhodnocení stanovisek vzešlých z konzultace s veřejností (07 – 12/2027)
- zveřejnění 3. MPpZPR (12/2027)

Ende des Vortrags / Závěr přednášky

Vielen Dank für Ihre Aufmerksamkeit!

Děkuji Vám za pozornost!